

27-8-23

ΓΙΑΤΙ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ;

Νίκος Χαριτωνίδης, Πολιτικός Μηχανικός ΕΜΠ, Master of Engineering Univ. of Sheffield, Γενικός Διευθυντής ΨΥΓΕΙΑ ΑΛΑΣΚΑ ΑΕΒΤΕ & CRYOLOGIC ΕΕ.

Φαντάζομαι όλοι παραδέχεστε, ειδικά οι γηραιότεροι, ότι παλιότερα δεν είχαμε τέτοια χάλια με τις φωτιές που αφήνουν καμένα πίσω τους εκατομμύρια στρέμματα. Κάθε σκεπτόμενος πρέπει να προβληματιστεί για «το γιατί». Γράφω λοιπόν και εγώ τα επόμενα σαυτό το πνεύμα, με ότι μούρχεται στο νου, χωρίς τη διεκδίκηση επιστημονικού άρθρου. Απλά για το «γιατί».

Νομίζω ότι οι εξηγήσεις του τύπου «εμπρηστές» είναι απλοϊκές και δεν αγγίζουν την ουσία του θέματος. Παρακάτω θα παραθέσω 5 θέσεις, που κατά τη γνώμη μου σε μια διαλεκτική μεταξύ τους αντιπαράθεση οδηγούν σε μια εξελικτικά ανοδική πορεία καταστροφικών πυρκαγιών. Δεν θα ιεραρχήσω τα αίτια, θεωρώ ότι όλα αλληλοεπηρεάζονται ισοδύναμα και άνευ ιεράρχησης, θα θεωρήσω όμως σαν «σημείο εισόδου» της σκέψης μου το πρόβλημα της παγκόσμιας θέρμανσης. Ιδού οι 5 θέσεις (πάντα κατά την άποψή μου):

1. Το διοξείδιο του άνθρακα (στο εξής CO₂) είναι ένα αέριο που προέρχεται από καύσεις. Η κυριότερη πηγή καύσης είναι τα καύσιμα που κατακλύζουν κάθε πτυχή της βιομηχανικής, μεταφορικής και καταναλωτικής σύγχρονης κοινωνίας. Το CO₂ εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα, σχηματίζει μια «θερμική ασπίδα» στα ανώτερα στρώματά της και εμποδίζει τη θερμότητα να διαφύγει από την επιφάνεια της γης προς το διάστημα. Για τούτο η θερμοκρασία του πλανήτη συνέχεια ανεβαίνει, λιώνουν οι πάγοι, δημιουργούνται ακραία καιρικά φαινόμενα, συνεχείς αλλαγές κατεύθυνσης ανέμων και θεομηνίες. Το CO₂ της ατμόσφαιρας μετράται σε ppm (parts per million). Τον 20^ο αιώνα η ποσότητα αυτή ήταν της τάξης των 300 - 350 ppm, ενώ σήμερα (7/2023) είναι 423 ppm ([εδώ](#)). Αν ρίξουμε μια ματιά στο γράφημα του ίδιου link θα διαπιστώσουμε μια αύξηση της τάξης των 3 ppm κάθε χρόνο με απόλυτη συνέπεια. Η επιστημονική κοινότητα έχει θέσει τα 350 ppm σαν το ανώτερο ασφαλές όριο, ενώ στα 430 ppm κρούει τον κώδωνα για μη αναστρέψιμες αλλαγές (καλομελέτα κιέρχεται, όπως πάμε σε 2 - 3 χρονάκια). Πως σχετίζεται αυτό το φαινόμενο με τις φωτιές: Πολύ απλά, κάθε «εύφλεκτο» σύστημα έχει ένα σημείο (θερμοκρασία) ανάφλεξης. Όσο χαμηλότερο είναι αυτό το σημείο και όσο ψηλότερη είναι η θερμοκρασία του περιβάλλοντος (αλλά και η μεταβλητότητα των ανέμων), τόσο ευκολότερα εκδηλώνονται πυρκαγιές και δυσκολότερα κατασβήνονται. Φανταστείτε

- ένα δάσος με πεύκα, παραμελημένο, γεμάτο κάτω με ξερές πευκοβελόνες, με ξερά κλαδιά να ακουμπούν ρευματοφόρα καλώδια, τους ανέμους να αλλάζουν απρόβλεπτα συνέχεια κατεύθυνση και αναισθητους περαστικούς που πετάνε «γόπες». Αν η πιθανότητα πυρκαγιάς σε αυτό το «σύστημα» ήταν το 1970 20%, σήμερα είναι 80%. Αν η πιθανότητα γρήγορης κατάσβεσης μιας φωτιάς τότε ήταν 80%, σήμερα είναι 10%.
2. Το σύστημα του καπιταλισμού θέλησε να καταργήσει όλες τις τοπικές παραγωγές και να «κουβαλήσει» την παραγωγή των πάντων στη Κίνα και ΣΙΑ για «οικονομικά» εργατικά. Αποτέλεσμα: Εκτός από τις στρατιές ανέργων και χαμηλόμισθων, προκαλεί τεράστιες τοπικές εκπομπές CO₂ (33% μόνο στη Κίνα σήμερα, [εδώ](#)), που αδυνατεί η δόλια η φύση να απορροφήσει. Προσθέστε σε αυτό και τις τεράστιες εκπομπές CO₂ των μεταφορικών μέσων (κύρια κοντεινάρδικων) που κουβαλάνε από / προς όλα τα σημεία της οικουμένης σε Κίνα (τέτοια πράγματα δεν υπήρχαν όσο οι παραγωγές είχαν τοπικό χαρακτήρα). Οι μεταφορές μετράνε για το 24% των εκπομπών CO₂ ([εδώ](#)).
  3. Αφού όλα παράγονται στη «Κίνα και ΣΙΑ» κάτι πρέπει να φτιάχνουν και οι πρώην παραγωγικές χώρες της «Δύσης». Βρήκαν τη λύση με τα ακίνητα. Θάλασσες ακινήτων παντός είδους και περιττής χρήσης κατακλύζουν τα πάντα. Καθένα από αυτά αχρηστεύει «μάνα γη», σκεπάζοντάς τη μετσιμέντο¹, ενώ αφήνει τεράστιο αποτύπωμα για την παραγωγή των υλικών του (σε Κίνα και ΣΙΑ όπως είπαμε). Τα κίνητρα για τους κατασκευαστές συνεχώς αυξάνονται με ευμενέστερους (βλέπε καταστροφικότερους) όρους δόμησης, ενώ ταυτόχρονα δημιουργείται τεχνητή ζήτηση για ακίνητα, όπως τα οικιστικά δάνεια (που έσυραν την υφήλιο σε οικονομική καταστροφή το 2008) και η πρόσφατη «μόδα» στην Ελλάδα για «visa» ελεύθερης παραμονής στην επικράτεια ΕΕ σε Ρώσους, Ασιάτες κ.α. αν κατέχουν ακίνητα στη χώρα. Η τραγική ειρωνεία είναι ότι οι κυβερνήσεις «καμαρώνουν» για δείκτες ανάπτυξης που βασίζονται σε αυτή την ανόητη πολιτική που συστηματικά κατατρώνει τη Φύση. Η τελευταία όμως δεν μένει με «δεμένα τα χέρια»...
  4. Τυπικά όλες οι κυβερνήσεις είναι χρωμένες. Που να βρουν κονδύλια για πυροπροστασία. Ακόμα όμως και αν βρουν, η ανικανότητα των πολιτικών είναι τέτοια

---

¹ Μια μονοκατοικία με κήπο και δένδρα που δίνεται αντιπαροχή για πολυκατοικία σκάβεται το οικόπεδό της και μάλιστα υποχρεωτικά στο 100% για δημιουργία υπογείου γκαράζ για να τοποθετηθεί ο άλλος μέγας πομπός CO₂, το ΙΧ αυτοκίνητο. Η υποκριτική νομοθεσία επιβάλλει φύτευση γενναίου ποσοστού στον «ακάλυπτο», που όμως δεν είναι αληθινός ακάλυπτος αλλά ένα επίθεμα χώματος μικρού πάχους πάνω στοτσιμέντο της οροφής του γκαράζ. Λίγο γκαζονάκι και κána θαμνοειδές.

που τα αφήνει ανεκμετάλλευτα, όπως καλή (ή κακή) ώρα [εδώ](#). Αυτό το ΕΣΠΑ προβλέπει έργα 100δων εκατομμυρίων ([εδώ](#)) που όπως ακούω δεν έχει απορροφηθεί ούτε το 1%.

5. Η κοινωνία «του ατόμου» που μας άφησαν κληρονομιά η Θάτσερ και ο Ρήγκαν (νεοφιλελεύθερο δόγμα) οδήγησαν σε αδιάφορους για τα κοινά ανθρώπους, που αδιαφορούν για τον δίπλα τους και για την κοινωνία γενικότερα, άτομα του τύπου «το κινητό μου και εγώ», με μοναδική κοινωνική ανάμιξη το ομολογουμένως επικοινωνιακά πανίσχυρο FaceBook, που όμως στις πλείστες περιπτώσεις αναλώνεται σε ανούσιες καθημερινότητες. Το τυπικό αυτό άτομο βάζει στόχο ευτυχίας τη μεγιστοποίηση της κατανάλωσης, με ό,τι σημαίνει αυτό για το αποτύπωμα CO₂ του κάθε (τις περισσότερες φορές περιττού) καταναλωτικού «αγαθού», με κύριο πρωταγωνιστή το ΙΧ αυτοκίνητο που μεταλλάχτηκε στον εφιάλτη του περιπατητή, αλλά και του ίδιου του οδηγού του (άραγε θα τρακάρω αν διασχίσω τη διασταύρωση;) 😊.

Υποστηρίζω λοιπόν, ότι το πρόβλημα των πυρκαγιών είναι σαφώς συστημικό και κάτι άλλο πρέπει να σκεφτούμε ...